

KOMENTÁŘ

Kritika české ekonomiky z pera OECD

Na konci března zveřejnila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj zprávu o české ekonomice. Jde o velmi zajímavé čtení, a podle mého názoru, přesné postřehy současného stavu české ekonomiky.

Čerstvým materiálem OECD se prolínají dvě hlavní témata: veřejné finance a trh práce. OECD tak přispěla k postupně krystalizujícímu konsensu, že tato dvě témata jsou v současné době nejzávažnějšími problémy českého hospodářství.

Co se týče veřejných rozpočtů, není překvapivé, že se pozornost ekonomů OECD zaměřila na důchodový systém. Zajímavé a varující je vyčíslení současné hodnoty implicitního dluhu důchodového systému. Tento dluh beroucí do úvahy budoucí narůstající schodky nereformovaného penzijního systému podle OECD přesahuje 100% HDP. V souvislosti s tím, je zmíněno, že parametrické úpravy současného systému průběžného financování by měly být doplněny druhým pilířem systému, neboť negativní demografické tendence destabilizují systém průběžného financování. Klíčovým prvkem udržitelného systému je ovšem podle OECD oddálení věkové hranice pro odchod do starobního důchodu v relaci k prodlužující se očekávané délce života. Na penzi si budeme muset spořit nejen prostřednictvím odvodů státu, ale také spořením v penzijních fondech, a navíc budeme odcházet do důchodu stále později. Zní to nepříjemně, ale patrně se tomu nevyhneme.

Potenciální tempo růstu české ekonomiky podle většiny odhadů nepřesahuje tříprocentní hranici. OECD to přičítá na vrub neefektivní alokaci zdrojů, včetně pracovních sil, v první polovině devadesátých let, kdy investiční

proces ovlivňovaly státem vlastněné banky. Díky tomu vznikla v české ekonomice dualita, kdy na jedné straně máme pohrobky tohoto procesu a na straně druhé firmy vzniklé či transformované prostřednictvím přímých zahraničních investic. „Vymírání kostlivců“, kteří se stále podíleli na celkové zaměstnanosti pěti až deseti procenty, přitom může vést k dalšímu vzestupu nezaměstnanosti. I

naše analýzy potvrzují, že nárůst strukturální nezaměstnanosti sice zpomalil, ale nezastavil se. Jedním z řešení, které OECD navrhuje je snížení daní. Zdanění práce je v ČR ve srovnání s ostatními zeměmi OECD nadprůměrné. Pokud bychom porovnali podíl nemzdových nákladů na celkových nákladech práce, potom nás ze zemí EU předstihuje pouze Švédsko a Francie, tradiční bašty státu blahobytu. Ke snížení strukturální zaměstnanosti by mohlo přispět také zvýšení mobility pracovní sil odstraněním vládní regulace paralyzující trh nájemního bydlení. Tržní nájemné zůstává díky distorzi významné části trhu poměrně vysoké a znemožňuje zvýšení mobility pracovních sil.

Po několika měsících jsme se opět dočkali kritického hodnocení z pera nadnárodní instituce. OECD na rozdíl od některých jiných institucí nemusí používat diplomatické formulace. Problémy české ekonomiky jsou identifikovány přesně a jasně ... až na jeden – neochotu či neschopnost naší politické reprezentace začít jednat.

David Marek, Patria

LIDÉ

Marketingovým ředitelem eBanky se stal Petr Pištělák

K 1. dubnu byl marketingovým ředitelem eBanky jmenován **Petr Pištělák**, který přichází z firmy Procter & Gamble. P. Pištělák do eBanky přichází z maďarské Budapešti. Pozice výkonného ředitele oblasti marketing a produkty a s ní do budoucna spjatá pozice člena představenstva byla až doposud neobsazená a jmenováním Petra Pištěláka výkonným ředitelem je tým vrcholového managementu eBanky kompletní.

Dvaatřicetiletý Petr Pištělák odcestoval po ukončení vysokoškolského studia na brněnské VUT do Houstonu v USA, kde absolvoval investiční kurz na Commercial Investment Real Estate Institute. Po krátké praxi v makléřské firmě Grubb and Ellis v Houstonu v roce 1993 nastoupil do marketingu firmy Procter & Gamble.

Za dobu deseti let působení v marketingovém gigantu Procter & Gamble se podílel na uvedení pěti zcela nových značek na trh, 26 oživeních stávajících značek a v rámci mnoha desítek marketingových projektů přímo vedl vývoj více než 30 televizních kampaní.

V průběhu své kariéry přednášel o marketingu a řízení značek na renomovaných vzdělávacích ústavech v rámci regionu střední Evropy i mimo něj. K nejvýznamnějším patří Budapešťská univerzita, Univerzita Mexiko, VŠE Praha a Bratislava i Loyola College of Maryland a samozřejmě i jeho alma mater brněnská VUT.

Christian Defrancq byl zvolen předsedou dozorčí rady ČSOBP

Dozorčí rada ČSOB Pojišťovny (ČSOBP) si zvolila svého nového předsedu, kterým se stal **Christian Defrancq**. Ten v dozorčí radě pojišťovny již dříve nahradil Borise Čuchrana, jenž se stal v závěru loňského roku generálním ředitelem a předsedou představenstva slovenské ERGO pojišťovny. Defrancq je zároveň výkonným ředitelem pojišťovny KBC Insurance, která stejně jako ČSOB Pojišťovny patří do skupiny ovládané belgickým holdingem KBC.

V dozorčí radě pojišťovny působí vedle Defrancqa ještě vrchní ředitel pro drobnou klientelu ČSOB Dirk Hinze a Lada Cozlová, právní expertka ČSOB Pojišťovny.

(Pokračování na stránce 2)

Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu Bankovníctví?

**Přihlaste se na e-mailové adrese
mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz !**

**Časopis Bankovníctví si můžete předplatit na
tel.: 800 11 00 22, na e-mailové adrese
mailto:predplatne@economia.cz
nebo na <http://www.economia.cz/info/ba/>.**

KOMENTÁŘ

Čekání na lepší časy

Optimisté jsou nyní v defenzívě. V Iráku se bojuje, což vyvolává velkou nejistotu mezi firmami i spotřebiteli. Obavy vzbuzuje záhadný virus SARS, který také přiměl prognostiky, aby uchopili magické pero a ve zprávách znovu změnili svá čísla.

Při čtení posledních zpráv o vývoji nej-různějších krátkodobých indikátorů až běhá mráz po zádech. Jenom namátkou: hospodářská důvěra v eurozóně během března spadla na šestileté minimum, a to se ještě do výběrového šetření Evropské komise zcela nepromítl začátek konfliktu v Iráku. Prudký pokles ve dvanáctce zaznamenal klíčový sektor služeb. Nezaměstnanost v Německu se v únoru vyšplhala na pětileté maximum a ochota amerických spotřebitelů utrácet (vyjádřená příslušným indexem) je nejmenší za více než deset let.

Až se v Iráku usadí válečný prach, vše se obrátí k lepšímu, protože se rozplyne ona mlha nejistoty, můžeme číst a slyšet. Jenže to není úplně pravda. Největší světové ekonomiky šly dolů dávno před iráckou válkou. To, že skončí - a doufejme, že brzy - neznamená, že se vyspělým zemím (hovoříme o Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) nějak výrazně uleví. Dlouhodobé problémy jako přebytky kapacity v mnoha sektorech, strnulý trh práce či nebezpečně vysoká zadluženost firem a domácností, zde zůstanou.

Navic se mohou vynořit problémy nové. Nelze například vyloučit, že krátkodobě ochladnou hospodářské vazby mezi USA a západní Evropou, která je významným "dodavatelem" kapitálu do USA. Je také možné, že se zadrhne

jednání o další liberalizaci mezinárodního obchodu, neboť velmocí budou mít na pořadu dne mnohem důležitější bod - poválečnou obnovu Iráku a handrkování o velké kšefty, které s ní souvisejí.

"Hororové" scénáře popisující rozpad transatlantických obchodních vztahů a "bojkot" USA ze strany evropských investorů, se určitě dostanou do médií, jejich autoři se tak na přechodnou dobu "zviditelní". Tím ale takové scénáře končí, neboť v reálném hospodářství obldné přemety prostě nejsou možné. Stejně tak platí, že ekonomika se s krátkodobými otrěsy a údery všeho druhu poměrně snadno vyrovná.

Západnímu světu teď nezbyvá nic jiného, než opět (a pokudikáté už?) čekat na hospodářský rozjezd v USA. Zotavení by tam mělo být ve druhé polovině letošního roku poměrně rychlé. V tom se renomované instituce shodují. Světová banka ve své poslední zprávě o vývoji globálním financí (z druhého dubna) pro Státy letos předpovídá růst kolem 2,5 procenta a příští rok už 3,5 procenta. Zato eurozóně potrvá déle, než se postaví na nohy. Experti z britské The Economist Intelligence Unit ve své dubnové analýze očekávají, že dvanáctka se na dráhu solidního hospodářského růstu dostane až v polovině příštího roku. Ale mohlo by to být dřív, zvláště pokud Evropská centrální banka splní "tržní očekávání" a ještě v tomto pololetí zmírní své úrokové sazby, a to o půl procentního bodu.

Václav Lavička, HN

EKONOMIKA

EK čeká sladění státních podpor

Evropská komise očekává, že bude mezi dubnem a prosincem letošního roku dostávat od českého Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zprávy o tom, jaké státní podpory byly v minulosti poskytnuty jednotlivým českým bankám a jak mají být zdůvodněny v případě, že budou trvat i po vstupu ČR do Evropské unie.

Jedině na tomto základě pak bude moci EK rozhodnout, které podpory povolí a které případně zakáže.

(Více informací o této problematice najdete v Bankovníctví č. 4, které vychází 17. dubna.)

VÝSTAVA

Historie papírových platidel

Praha 5 přispěje na uspořádání unikátní výstavy Historie papírových platidel, která se bude konat od 10. dubna do 11. května v letohrádku Portheimka.

Expozice ukáže veškeré papírové peníze používané na českém území od jejich zavedení císařovnou Marií Terezií roku 1762 až po současnost. Více než tisíc exponátů představí grafickou podobu peněz, autory návrhů i návrhy nikdy nerealizované, osudy padělatelů, humorné i tragické příběhy provázející existenci peněz. Chybět nebude srovnání platů a cen v různých dobách. Autorem výstavy je plzeňský sběratel, výtvarník a grafik Miloslav Krist.

Výstava se už s úspěchem konala na plzeňské radnici, na zámku Kozel a ve Vlašském dvoře v Kutné Hoře. V nynější rozšířené verzi je obohacena o exponáty získané spoluprací s numismatickým oddělením Západočeského muzea v Plzni a se soukromými sběrateli. Nově je připojena i ukázka historických bankovek z celého světa.

Neméně zajímavé jsou různé náhrázky peněz, válečné peníze zajateckých táborů, přidělové listky, nouzové peníze, losy, historické listiny, ukázky mincí, dobové pohlednice a tisk, korespondence a fotografie. Otevření expozice bude součástí letošních oslav stého výročí povýšení Smíchova na město.

INFOSERVIS
HN ZDARMA!!!

Chcete vědět, o čem píší Hospodářské noviny, dříve než je budete mít v ruce?

Každou noc vám zašleme ZDARMA na váš e-mail přehledný INFOSERVIS s nejzajímavějšími tématy aktuálního vydání.

Několik hodin před tím, než se noviny objeví na stáncích, už budete vědět, proč se vyplatí číst HOSPODÁŘSKÉ NOVINY.

NAPIŠTE SI O NĚJ!!!

<mailto:infoservis.hn@economia.cz>

LIDÉ

(Pokračování ze stránky 1)

Personální změnou v únoru prošlo i představenstvo ČSOB Pojišťovny. Na své místo v představenstvu rezignoval Jan Petr, kterého zatím nikdo nenahradil. Petr byl následně odvolán z pozice ředitele korporátní divize.

Divizi, která má na starosti neživotní pojištění velkých klientů, dočasně řídí generální ředitel ČSOB Pojišťovny Jeroen van Leeuwen.

Manažerem komunikace
CCS je David Sroka

Na místo manažera komunikace CCS České společnosti pro platební karty nastoupil David Sroka. V této funkci střídá Jitku Tkadlecovou, která odešla na mateřskou dovolenou.

Ve společnosti CCS bude osmadvacetiletý David Sroka, který přichází do CCS z Českého Telecomu, zastávat mimo jiné pozici tiskového mluvčí. Současně povede oddělení firemní komunikace, které v rámci aktivit v oblasti externí a interní komunikace zodpovídá za dodržování jednotné prezentace firmy na veřejnosti, za realizaci sponzorských a charitativních projektů, koordinaci reklamních kampaní zaměřených na různé zákaznické segmenty. Do portfolia jeho aktivit spadá rovněž spoluutváření internetové prezentace firmy, dále aktivity zaměřené na marketingovou a komunikační profilaci dceřiné společnosti Český Triangl na trhu katalogového splátkového prodeje.

(ČTK, RED)

BANKY

Pojištění Allianz na MasterCard platebních kartách Dresdner Bank CZ

Od 1. 4. 2003 budou nově vydané platební karty Dresdner Bank CZ obsahovat pojištění Allianz pojišťovny (cestovní, úrazové a pojištění odpovědnosti). Podpisem smlouvy to minulý pátek stvrdili zástupci obou společností. Dresdner Bank v cestovním pojištění Allianz získává pro své klienty pojistnou ochranu a asistenční služby při cestách do zahraničí, případně i při sportovních aktivitách v ČR. Dresdner Bank CZ od 1. dubna také rozšířila nabídku platebních karet pro privátní i firemní klientelu. Ke zvolenému typu karty si nyní klienti banky mohou sami zvolit rozsah a typ pojištění včetně doplňkového programu. To vše zcela podle jejich vlastního uvážení nebo potřeb jejich společnosti.

Cestovní a úrazové pojištění spolu s pojištěním odpovědnosti bude Dresdner Bank nabízet v několika variantách Travel World, Travel Easy a Travel Sport. Cenu karty si sestaví klient zcela sám tím, jaký typ karty, pojištění a doplňkové služby si zvolí.

Tůma: Koruna bude posilovat, ale pomaleji

Česká měna by v nejbližších letech měla dál posilovat. Tlaky na nominální i reálnou apreciaci však podle guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy budou zřejmě nižší, než se čekalo před několika lety. Důvodem posilování koruny i dalších středoevropských měn je to, že produktivita a výkonnost středoevropských ekonomik roste rychleji než v zemích Evropské měnové unie.

Union banka chce od Invesmartu miliardy

Italská finanční skupina Invesmart dluží Union bance 2,7 miliardy korun za to, že od akcionářů Union Group převzala rozhodující podíl v tomto peněžním ústavu. Představenstvo Union banky potvrdilo, že bude tuto částku od Invesmartu vymáhat, protože jinak by to poškodilo ostatní investory. Akcionáři Union banky by měli 8. dubna rozhodnout o změnách v dozorčí radě a sídle. Banku asi čeká odebrání bankovní licence. Ústav poté zřejmě projde vyrovnáním a přeměněním se na obchodní společnost.

Plzeňská banka v konkurzu

Bankrot Plzeňské banky (PB), jejíž jediná pobočka v Plzni už je měsíc zavřená, prohlásil v pátek 4. dubna Krajský soud v Plzni. Reagoval tak na konkurzní návrh, který 28. března podalo samo na sebe vedení banky. Správkyní konkurzní podstaty finančního ústavu je Luďa Šabatová z Prahy.

Česká spořitelna zlevnila blokaci karet

Česká spořitelna, jejíž platební kartu má téměř každý čtvrtý obyvatel Česka, od dubna snížila poplatek za zablokování karty při její ztrátě či krádeži. Poplatek za zablokování klesl z 300 na 200 korun. U embosovaných karet stojí nyní zablokování dva tisíce korun proti dosavadním 3500 Kč.

Komerční banka zřejmě s vyšší dividendou

Komerční banka z výsledku za loňský rok pravděpodobně vyplatí vyšší dividendu než v předchozím roce, kdy činila 11,5 koruny na akcii. O přesné výši dividendy ale dosud představenstvo nerozhodlo.

Dresdner Bank CZ zvýšila čistý zisk

Dresdner Bank CZ, vlastněná Dresdner Bank AG ve Frankfurtu, reprezentující bankovní část Allianz Group, zvýšila za fiskální rok 2002 čistý zisk na 259 mil. Kč z 209 mil. Kč v roce 2001.

POJIŠŤOVNY A PENZIJNÍ FONDY

Státní podpora klesne

Vedle snížení státní podpory stavebního spoření hodlá vláda v příštích letech snížit také podporu životního pojištění a penzijního připojištění. Řekl to náměstek ministra financí Jaroslav Šulce s tím, že konkrétní kroky ani přesný termín zatím stanoveny nebyly.

Snížení státní podpory souvisí podle Šulce s reformou veřejných financí. V novele zákona o penzijním připojištění, kterou by měla vláda zanedlouho projednat, však úprava státní podpory podle Šulce ještě obsažena není.

Nejdříve přijde na řadu stavební spoření. Od příštího roku by se měl jeho systém změnit a měla by se omezit také státní podpora. Podle doposud posledního návrhu MF klesne horní hranice státního příspěvku plošně ze současných 4500 korun na maximálně 3000 korun a doba spoření se prodlouží z pěti na šest let.

GLOSY

Rusko se dovolává dodržování smluv

Ruská vláda požaduje, aby byly zohledněny její ropné a hospodářské zájmy v Iráku po skončení války. Zdůraznil to vicepremiér Alexej Kudrin na zasedání OECD v Paříži. Podle ruské agentury Novosti Kudrin řekl, že ať bude vláda v Iráku po skončení války vypadat jakkoliv, musí dodržet mezinárodní dohody.

Rusko požaduje, aby Bagdád vyrovnal své dluhy vůči Moskvě, které činí minimálně 8 mld. USD, a aby ruské firmy mohly realizovat smlouvy, které s Irákem uzavřely. Také ruský ministr pro energetiku Igor Jusufov požadoval nekompromisně okamžitý návrat ruských firem do Iráku, až válka skončí. Ruské podniky se neobávají pouze ztráty samotných těžebních práv. Postiženy jsou i firmy, které dodávají vybavení a vrtné soupravy, po kterých je jinak v zahraničí stěží poptávka. Rusko kromě toho doposud odebíralo v rámci programu OSN „ropa za potraviny“ téměř 40 % irácké ropy a prodávalo ji na světových trzích. Za to dodávalo Iráku auta, stroje, léky a potraviny, pro které sotva najde jiné odbytiště. Celkem ruské koncerny podepsaly s Irákem kontrakty v oblasti infrastruktury a ropy v objemu kolem 40 mld. USD.

Vztahy mezi Washingtonem a Moskvou jsou tedy nyní mimořádně napjaté, a to i přes nedávné vyjádření amerického velvyslance v Moskvě, který v televizním interview prohlásil, že dobré vztahy s Ruskem jsou pro USA velmi důležité.

Odborníci počítají se snížením úrokových sazeb ECB

Většina ekonomů počítá s tím, že Evropská centrální banka (ECB) sníží úrokové sazby ještě v tomto čtvrtletí, a to čtvrt procentního bodu. Na svém prvním dubnovém zasedání ECB podle očekávání sazby nezměnila a jednala tak v souladu se všeobecným předpokladem, že vyčká, jak válka v Iráku ovlivní ekonomické vyhlídky eurozóny.

Podle odborníků ale dojde k jejich snížení v květnu nebo nejpозději v červnu. Řada z nich se domnívá, že ve třetím čtvrtletí by řídicí úroková sazba mohla znovu poklesnout o dalších 50 procentních bodů. To, že míra inflace činila v březnu opět 2,4 % a přesáhla tak osmý měsíc po sobě cílovou hranici 2 %, není podle nich důvodem sazby nesnižovat. Ke zdražení došlo především v důsledku růstu cen energií, proti kterému je ECB bezmocná. Pokud ceny energií zůstanou vysoké, utlumí to hospodářský růst a tím i prostor podnikové sféry pro zvyšování cen.

OECD o Evropě

Konjunktura v Evropě podle odhadů OECD v důsledku války v Iráku v letošním roce citelně oslabí. Hospodářský růst se oproti podzimní prognóze (1,8 %) sníží zhruba o polovinu a poklesne tak pod 1 %. Nebezpečí recese je ale poté, co spojenci převzali kontrolu nad ropnými poli v Iráku menší než přede dvěma měsíci.

Protože vývoj konjunktury v největších evropských zemích jako je Německo a Francie přináší zklamání, měla by ECB výrazně snížit úrokové

(Pokračování na stránce 4)

**Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu
Bankovnictví?
Přihlaste se na e-mailové adrese
mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz !**

Zákony přivedou pojišťovnictví k EU

Balíček pojišťovacích zákonů, který schválila vláda, sblíží legislativu této oblasti s právem v zemích Evropské unie. Za cíl má také lépe chránit spotřebitele. Navrhované zákony například u pojištění majetku zpřísní lhůty pojišťoven pro vyřízení pojistných událostí. Nová právní úprava také pojišťovnam ukládá silnou informační povinnost vůči zájemcům o pojištění.

Erste koupí podíl v ČS

Majoritní vlastník České spořitelny, rakouská Erste Bank Sparkassen, koupí od České pojišťovny její podíl 3,1 procenta na základním jmění ČS. Dohodnutá cena představuje 402,42 koruny za akcii, což odpovídá celkové kupní ceně 1,902 miliardy korun. Erste tak zvýší podíl na základním jmění spořitelny na 97,9 procenta. Transakce by podle Cygonkové měla být vypořádána v nejbližší době. Zbývající podíl na základním jmění drží města a obce ČR s 1,6 procenty, minoritním akcionářům patří 0,5 procenta. Podíl Erste na hlasovacích právech vzrostl na 99,4 procenta.

Pojišťovně ČS loni stoupl zisk

Pojišťovna České spořitelny vytvořila v roce 2002 podle mezinárodních účetních standardů čistý zisk 171 mil. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 64,4 %. Na tvorbě zisku se významně podílelo předepsané pojistné, které ve srovnání s rokem 2001 vzrostlo o 72 procent na 6,28 mld. Kč.

KP loni klesla ztráta

Komerční pojišťovna (KP), která se soustředí především na životní pojištění, vykázala za rok 2002 ztrátu 41 milionů korun. O rok dříve pojišťovna hospodařila se ztrátou 700 milionů korun. Na pojistném vybrala KP v minulém roce 2,35 miliardy korun, což bylo o 0,2 miliardy méně než v roce 2001. Pokles souvisí s tím, že pojišťovna prodala v průběhu roku téměř 400.000 smluv povinného ručení a havarijního pojištění Kooperativě. Koncem června pak ukončila KP poskytování pojištění průmyslu a podnikatelů, které hodlá též prodat. Utlumení činnosti pojišťovny souvisí s jejím předloňským hospodařením. Komerční banka se rozhodla kapitál Komerční pojišťovny navýšit v plné výši této ztráty. Již dříve přitom zvedla kapitál pojišťovny o 300 milionů korun. Komerční pojišťovna, která se od roku 1998 profilovala jako univerzální bankovní pojišťovna s těsnou vazbou na Komerční banku a její skupinu, získala licenci počátkem roku 1996.

ČMZRB začala firmám půjčovat levné úvěry

Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) začala malým podnikům do 50 zaměstnanců nabízet zvýhodněné úvěry do milionu korun. Půjčka bude úročena třemi procenty. Podnikající fyzické osoby nemusí mít žádné ručení. Obchodní společnosti mohou ručit směnkou. Na půjčky má banka vyčleněno 210 milionů korun. Splatnost nízkouročeného úvěru má být čtyřletá. Banka poskytne nejvíc 80 procent nákladů projektu. Ten musí doporučit Regionální poradenské a informační centrum nebo Podnikatelské inovační centrum, které žádosti přijímá.

ČSOB v březnu ukončila burzovní kralování

Banka ČSOB v březnu zobchodovala cenné papíry za 38,9 mld. Kč, což byl nejlepší výsledek mezi členy pražské burzy. Česká spořitelna, která předtím kralovala osm měsíců za sebou, se musela s objemem 29,1 miliardy korun spokojit s druhým místem. Třetí skončila PPF burzovní s 25,8 mld. Kč. U obchodů s akciemi podruhé za sebou vládla Patria Finance. Objemem

přes 5,8 mld. Kč předčila největšího konkurenta Wood & Company. Na třetí místo se prosadil Atlantik finanční trhy.

V březnu oznámila burza nárůst celkových obchodů s cennými papíry na 152,4 z únoraových 110,5 miliard korun. Obchody s akciemi stouply na 14,8 z 11,9 mld. Kč.

(ČTK, RED)

Celkové obchody s cennými papíry na burze

Firma	Objem (mld. Kč)
ČSOB	38,9
Česká spořitelna	29,1
PPF burzovní	25,8
ABN AMRO Bank	24,2
Komerční banka	17,8

Obchody s akciemi na burze

Obchodník	Objem (mld. Kč)
Patria Finance	5,8
Wood & Company	5,4
Atlantik FT	3,3
CA IB Securities	3
Česká spořitelna	2,8

(Pokračování ze stránky 3)

sazby, požaduje hlavní ekonom OECD Jean-Philippe Côtis. Citelné zhoršení investičního a spotřebitelského klimatu po redukcí sazeb přímo volá, řekl. Například ve Francii se index spotřebitelské důvěry podle statistického úřadu dostal na nejnižší úroveň od prosince 1996. Meziroční průzkum ukázal také drastický pokles důvěry u středně velkých podniků.

G7 hledá

krizovou strategii

Pár dní před jarním zasedáním Mezinárodního měnového fondu (MMF) a Světové banky, které se koná 12. a 13. dubna ve Washingtonu, bojují vlády průmyslově vyspělých zemí o strategii G7 k překonání celosvětové konjunkturální slabosti a k odvrácení externích šoků. Vedle války v Iráku se rostoucím konjunkturálním rizikem stává i šíření se nebezpečné plicní onemocnění (SARS), a to zvláště v Asii. Řada bank kvůli tomu snížila v posledních dnech pro tento region své růstové prognózy. Z neoficiálních informací MMF vyplývá, že rizika hospodářského poklesu budou tím větší, čím déle bude trvat válka v Iráku.

V návrhu "World Economic Outlook", který nedávno prosákl na veřejnost, Mezinárodní měnový fond v případě nepříznivého scénáře doporučuje centrálním bankám rychlé snížení úrokových sazeb. Automatické stabilizátory by měly plně působit i tehdy, kdyby v eurozóně rozpočtové deficity překročily 3% hranici. V případě globálního propadu by měly země, které se dostanou do finanční krize, obdržet krátkodobé překlenuvací úvěry. Prostor pro snížení sazeb ECB vidí i Světová banka. Vlády průmyslově vyspělých zemí jsou však zatím v doporučení centrálním bankám snižovat sazby zdrženlivější, aby nezpochybnilly jejich nezávislost. Z francouzského ministerstva hospodářství zaznělo, že opatření na podporu konjunktury na úrovni G7 nemají smysl. Po skončení války cena ropy výrazně klesne, a to je prý pro konjunkturální program dostačující.

Mezinárodní banky požadují silnější koordinaci hospodářské a finanční politiky států G7 s cílem stimulovat hospodářský růst a stabilizovat finanční trhy. Zároveň nabádají vlády k tomu, aby se držely avizovaných reforem.

EU požaduje zvýšení cen ruského plynu

Z ruské snahy o připojení se ke Světové obchodní organizaci (WTO) by mohl nejvíce profitovat světově největší producent zemního plynu Gazprom. Evropská unie hodlá totiž se vstupem Ruska souhlasit jen tehdy, když přinejmenším zdvojnásobí cenu zemního plynu. To by Gazpromu přineslo navíc příjmy v objemu 7 mld. USD. Ruská vláda drastické zvýšení odmítá, protože se obává, že bude explodovat inflace a spotřebitelé se vzbouří. EU opětovně požaduje, aby Rusko na domácí půdě zvýšilo tarify za plyn přinejmenším tak, aby kryly náklady, a aby umožnilo vstup konkurenčních těžebních společností do rozvodné sítě Gazpromu.

Podle propočtu Světové banky by musel Gazprom na vnitřním trhu dostat za 1000 kubických metrů zemního plynu asi 35-40 USD, aby pokryl náklady. Ve skutečnosti povoluje státní regulační úřad pouze tarify 21 USD pro domácnosti a 25 USD pro podniky.

(MS, RED)

Loajalita britských bankovních klientů klesá

Zatímco banky v Británii se potýkají s propadem zákaznické loajality, obyvatelé České republiky ke změně banky nepřiměje ani neustálé zvyšování cen.

Kdyby se banky působící na českém trhu měly přestěhovat do Velké Británie, potýkaly by se patrně s obrovskými problémy, pokud by nezměnily obchodní strategii. Zatímco klientela v ČR zůstává věrná své bance navzdory rostoucím cenám služeb, loajalita bankovních klientů ve Velké Británii neustále klesá. Zákazníci se intenzivně pídí po nejlepších cenách a často mění poskytovatele finančních služeb.

Nová zpráva vypracovaná poradenskou společností KPMG například konstatuje, že v rámci tohoto trendu se zkracuje průměrná doba hypotéky. Jelikož spotřebitelé jsou stále více znepokojeni stavem ekonomiky a trhu s bydlením i úrovní vlastního zadlužení, upozorňuje KPMG na to, že banky zaměřené na drobnou klientelu se budou muset smířit s masivnějším pohybem zákazníků, což jim zkomplikuje zachování rostoucího trendu ziskovosti z minulých let. Bankám se možná zvýší poměr mezi náklady a příjmy a budou si muset dávat pozor na narůstající rezervy na nedobytné půjčky.

V rámci průzkumu společnosti KPMG u institucí poskytujících půjčky a úvěry, poskytovatelů kreditních karet a subjektů zaměřených na drobnou klientelu bylo zjištěno, že průměrná délka hypotéky klesá z původních přibližně sedmi na pět let. V porovnání s Českou republikou, kde se průměrná délka hypotéky pohybuje mezi 15 a 20 lety, vypadají hypotéky ve Velké Británii velmi krátké, obzvláště pokud nic nenavědčuje tomu, že by si Češi chtěli během trvání hypotéky sjednat s jinou bankou lepší podmínky.

Průzkum také prokázal, že průměrná doba používání kreditní karty se pohybuje mezi dvěma a pěti lety. Zvýšená snaha zákazníků najít ústav s nejvýhodnějšími sazbami bude pro banky znamenat vyšší náklady. Podle odhadu poskytovatelů půjček stojí získání a zavedení nového zákazníka pětkrát až dvanáctkrát více než obsluha stávajícího klienta.

“Hypotéky se mění a rychlost změn se neustále zvyšuje. Původní koncepce dlouhodobého

finančního závazku se za stálého zkracování mění spíše na osobní půjčku či kreditní kartu. Nová generace mladých, ve finančním světě zběhlých zájemců o koupě považuje hypotéku za taktickou investici, ne za celoživotní závazek. Stejně jako na trhu kreditních karet, i půjčovatelé musí brát tuto skutečnost plně v úvahu při stanovení cen, marketingu i poskytování servisu ke svým produktům, pokud se chtějí udržet na předních pozicích,” prohlásil Simon Walker, partner pro zajišťování finančních služeb v KPMG. *“Makléři jsou čím dál tím aktivnější a po telefonu přesvědčují zákazníky ke změně poskytovatele hypotéky – je třeba, aby i banky byly aktivnější.”*

V rámci jiného průzkumu* KPMG se zjistilo, že 87 % spotřebitelů nepředpokládá, že by se jim v roce 2003 vedlo lépe a více než polovina

- ♦ Ve Velké Británii se průměrná doba používání kreditní karty pohybuje mezi dvěma a pěti lety
- ♦ Průměrná doba trvání hypotéky ve Velké Británii klesá na dobu okolo pěti let
- ♦ 70 % zákazníků ve Velké Británii má v úmyslu převést svou hypotéku k jinému poskytovateli

projevila obavy ohledně výše zadlužení. To pravděpodobně povede k vyššímu počtu změn poskytovatelů hypotečních úvěrů s cílem získat výhodnější sazby a nové nastavení tranše, obzvláště pak tehdy, pokud klesnou ceny nemovitostí a sníží se důvěra zákazníků.

Banky budou muset tvrdě zapracovat na získávání nových obchodních případů, aby vyrovnaly ztráty, prohlašuje KPMG. Dále budou banky muset zachovávat obezřetnost při vytváření rezerv na nedobytné dluhy drobné klientely.

Z hlavních závěrů nedávno ukončeného průzkumu ** KPMG u zákazníků uvádíme:

- ♦ Pouze 16 % dlužníků tvrdí, že si hodlá ponechat hypoteční úvěr u současného poskytovatele, pokud se přestěhují.
- ♦ 70 % respondentů prohlásilo, že by zvážili opětovné uzavření hypotečního úvěru u jiného poskytovatele, aniž by se přestěhovali
- ♦ Pouze 6 % se zmínilo o tom, že pocít věrnosti

nebo viny by jim mohl zabránit v opětovném uzavření hypotečního úvěru u jiného poskytovatele.

Věrnostní karty pro drobnou klientelu – 46 % respondentů prohlásilo, že nakupují tam, kde to je nejpříhodnější, pouze 2 % se zmínila o tom, že zachovávají věrnost poskytovateli karty. 29 % respondentů dává před věrnostní kartou přednost nižším cenám.

Simon Walker na závěr prohlásil: *“Konkurence na trhu žene sazby stále níž a i marže jsou velmi nízké. Důležitější než kdykoli dříve je teď udržet si stávající zákazníky. Banky musí tvrdě zapracovat na metodách podpory zákaznické loajality. Dále bude třeba udržet zajímavé ceny a najít způsob, jak se dlouhodobě odlišit od svých konkurentů. Toto a náklady nutně na získání nových klientů znamenají, že v příštích letech bude velice obtížné dosáhnout dobrých výnosů. Tento problém bude stále častějším bodem diskusí v zasedacích místnostech správních rad.”*

“Je jasné, že Česká republika projde stejným vývojem, jedinou otázkou zůstává kdy. V oblasti hypotečních úvěrů již existuje dost silná konkurence v úrokových sazbách, ale v oblasti dalších bankovních produktů zaměřených na drobnou klientelu zatím žádný spouštěcí mechanismus neexistuje. Jelikož je to medializované téma, lidé zvažují, jak si uspořádají finanční záležitosti. Pokud některý z hlavních aktérů finančního trhu vyrazí proti proudu, může mnoho získat,” prohlašuje Pavel Závitkovský, partner KPMG ČR.

(PE)

Poznámky:

Byl prováděn individuální průzkum reprezentativního vzorku mezi hlavními poskytovateli hypotečních úvěrů, kreditních karet a maloobchodníky po dobu několika měsíců až do podzimu roku 2002.

* Průzkum pro KPMG byl prováděn YouGov mezi 1450 dospělými osobami v prosinci 2002. Výsledky byly statisticky zvaženy, aby poskytl reprezentativní hodnoty pro obyvatele Velké Británie nad 18 let věku.

** Průzkum pro KPMG prováděl YouGov mezi 2451 dospělými osobami v říjnu 2002. Výsledky byly statisticky zvaženy, aby poskytl reprezentativní hodnoty pro obyvatele Velké Británie nad 18 let věku.

Na stránkách měsíčníku Bankovníctví č. 4/2003, které vychází 17. dubna, najdete:
EU A REGULACE FINANČNÍHO SEKTORU
AKČNÍ PLÁN FINANČNÍCH SLUŽEB
BANKÉŘI A CEBIT 2003

Časopis si můžete předplatit na tel.: 800 11 00 22, na adrese <mailto:predplatne@economia.cz> nebo <http://www.economia.cz/info/ba/>.

Další benefit pro předplatitele Bankovníctví
Ročenka Hospodářských novin 2003

Máte-li o ni zájem, vyžádejte si ji na e-mailové adrese <mailto:marketing.ba@economia.cz>.

BANKOVNICTVÍ - PDF SERVIS MĚSÍČNÍKU HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN, web: <http://bankovnictvi.ihned.cz>

Elektronická příloha časopisu Bankovníctví. Vychází jednou týdně. Kontakt na redakci: Bankovníctví, Economia, a. s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, Jana Chuchvalcová, šéfredaktorka, tel.: 233 071 461, fax: 233 072 014, <mailto:jana.chuchvalcova@economia.cz>, Ing. Anna Olléová, manažerka inzerce, tel.: 233 071 781, GSM: 603 196 620, <mailto:anna.olleova@economia.cz>, Renata Němcová, sekretariát, tel.: 233 071 471, fax: 233 072 015, <mailto:renata.nemcova@economia.cz>.

Technická realizace: Mgr. Jan Josef Kubiček, vedoucí oddělení multimediální spolupráce, tel.: 233 073 145, <mailto:jan.josef.kubicek@economia.cz>, Michal Tuháček, vedoucí on-line oddělení DOT, tel.: 233 073 159, <mailto:michal.tuhacek@economia.cz>, Marie Zemanová, redaktorka on-line oddělení DOT, tel.: 233 071 409, <mailto:marie.zemanova@economia.cz>.

PŘIHLÁŠENÍ-ODHLÁŠENÍ PDF SERVISU: e-mail: pdf.bankovnictvi@economia.cz

© Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.